

Ros til regeringen - men træerne vokser ikke ind i himlen

Der er mange gode takter i den nye Handlingsplan for psykiatrien, som regeringen fremlagde i dag. Nu må vi se, hvordan det ser ud, når vi har haft mulighed for at nærlæse detaljerne - og begynder at se initiativerne udmøntet ude i miljøerne. Sådan lyder Dansk Psykiatrisk Selskabs umiddelbare kommentar til regeringens plan.

"Der er tale om en markant investering i et område, der virkelig trænger."

Sådan præsenterede statsminister Lars Løkke Rasmussen fredag den 21. september regeringens længe ventede psykiatriudspil: "Vi løfter i fællesskab". Til planen, der erstatter den tidligere psykiatriplan og spænder over fem ministerområder – Sundhedsministeriet, Socialministeriet, Undervisningsministeriet, Forskningsministeriet og Justitsministeriet – er afsat i alt 2,1 mia. kr. fordelt over fire år.

I Dansk Psykiatrisk Selskab (DPS) har vi ikke haft mulighed for at nærlæse teksten. Så vi har langt fra overblik over alle de 43 små og store initiativer, som planen rummer.

Nogle af initiativerne har vi dog bidt mærke i, for de adresserer nogle centrale udfordringer, hvor DPS længe har råbt vagt i gevær. Det gælder fx behovet for flere intensive senge til de allermost syge. Det gælder manglen på psykiatere. Og situationen på det retspsykiatriske område.

Flere intensive sengepladser

"Vi er virkelig glade for, at regeringen har afsat penge til intensive sengepladser. Det viser, at Sundhedsministeren har lyttet til fagkundskaben og til patient- og pårørendeforeningerne, og har besluttet at gøre noget for den gruppe patienter, som er allermost syge. De har været lidt overset i de senere år, hvor der har været meget fokus på recovery og tilbagevending til arbejdsmarkedet - og knapt så meget fokus på de svageste. Så det vil vi gerne kvittere for," siger DPS' formand, psykiater Gitte Ahle.

Ikke penge nok, men

"Vi havde naturligvis gerne set, at man havde afsat mange flere, permanente midler til planen. Ingen tvivl om det! Psykiatrien lider under mange års nedprioritering. Vi tror, at politikerne også i de kommende år må være parate til at finde ekstra midler for at rette op på det efterslæb," siger hun.

"Vi kunne da også have ønsket os, at man havde fundet penge til endnu flere senge – for det er der bestemt behov for. Når det er sagt, synes jeg, at sundhedsministeren skal have ros for at sige, at psykiatrien har få senge. Det har længe være et tabu. Så det er faktisk noget af et gennembrud."

Tid og ro

"Jeg noterede mig også, at Sundhedsministeren nævnte, at psykiatriske patienter har behov for tid og ro. Det har jeg aldrig før hørt en minister sige, men det er helt rigtigt! Uden tid og ro kan vi ikke skabe den fornødne tillid og relation til patienterne. Og uden den kan vi ikke få dem til at åbne op og fortælle os, hvordan de har det, så vi kan give dem den rigtige behandling. At psykiatri kræver tid og ro har der heller ikke altid været den store forståelse for. Så hatten af for det!"

"Vi vil også gerne rose statsministeren for at have sat sig for bordenden og på den måde være med til at afstigmatisere området og give planen tyngde," siger hun.

Dansk Psykiatrisk Selskab
www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center Glostrup, Retspsykiatrisk afd. 81. Ndr. Ringvej 29-67, DK-2600 Glostrup

Formand: Overlæge Gitte Ahle, e-mail: formand@dpsnet.dk
Sekretær: Helen Gerdrup Nielsen, helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk

Da DPS tilbage i 2012 lavede sin Hvidbog over udfordringerne i dansk psykiatri, skønnede man, at der var en manko på ca. 400 sengepladser. Siden er der nedlagt yderligere senge, så vi her i Danmark i dag alt i alt kun har 2.900 sengepladser fordelt over hele landet.

"Man bliver jo ikke psykiater for at udskrive patienterne for tidligt, fylde dem med medicin og udøve tvang!"

Som ringe i vandet

"Mange har indtryk af, at DPS er besat af senge. De forstår ikke, at manglen på senge er roden til mange af de problemer, som skaber overskrifter i medierne og ravage i manges liv," forklarer DPS' formand.

I DPS' optik er der en direkte sammenhæng mellem manglen på sengepladser og patienter, som ikke kan blive indlagt eller som udskrives for tidligt, og svingdørspatienter, som må genindlægges få dage efter udskrivelse.

På samme måde er der en sammenhæng mellem manglen på senge og patienter, som må indlægges med tvang eller/og med politiets hjælp. Pårørende og bosteder som er fortvivlede over ikke at kunne få indlagt en patient. Patienter, som presses ud i kriminalitet, fordi lægerne ikke har mulighed for at få dem behandlet i tide. Og dermed også med eksplosionen i antallet af retspsykiatriske patienter.

"Dermed være ikke sagt, at senge er svaret på alle problemer. Sådan skal det ikke forstås! Men med så få senge, som vi råder i dag, kan vi simpelthen ikke adressere de konkrete udfordringer, vi står over for. Hvad er det præcist, man forventer, at lægen skal gøre, når der ikke er nogen ledige senge? Lægge patienten *under* sengen, som man gør i nogle 3. verdens lande? Det er som ringe i vandet."

Hvad med de 150 særlige pladser?

I 2017 afsatte regeringen penge til at oprette 150 sengepladser til særlig udadreagerende psykisk syge, som typisk også har et misbrug. Indtil videre er der etableret 79 sådanne særlige pladser. Heraf står de 45 pladser tomme, det viser statistikken på regionernes hjemmesider.

"Jeg kan godt forstå, hvis nogen undrer sig. Mangler vi overhovedet senge? Men vi mangler pladserne i hospitalspsykiatrien. Det var her, man skulle have etableret dem. Det sagde DPS og Lægeforeningen også i vores fælles høringssvar. De senge, man nu har oprettet, kan vi læger ikke visitere til. Og der er faktisk ikke nogen patienter, der passer til kriterierne," siger DPS' formand Gitte Ahle.

"Vi hører hver dag om dygtige psykiatere, som ikke kan holde til at skulle behandle deres patienter sådan, som de er tvunget til i dag. Så de søger væk fra sengepsykiatrien, går på pension eller søger job i udlandet."

Godt for rekruttering og fastholdelse

En anden stor udfordring i dagens Danmark er manglen på psykiatere. Men også her spiller sengene ind:

"Vi får ofte at vide, at vores ønsker til personalenormering, tværfaglighed og behandling ikke kan lade sig gøre pga. manglen på psykiatere. Det er rigtigt, som situationen ser ud i dag. Men jeg er sikker på, at det vil have stor betydning for både rekruttering og fastholdelse, hvis vi får nogle flere senge. Gode arbejdsvilkår er alfa og omega, når man skal rekruttere læger. Man bliver jo ikke psykiater for at udskrive for tidligt, fylde patienterne med medicin og udøve tvang," siger hun.

"DPS' medlemmer kommer fra hele landet. Vi hører hver dag om kollegaer – dygtige psykiatere, som ikke kan holde til at skulle behandle deres patienter sådan, og som derfor søger væk fra de store hospitalsafsnit. Eller om læger som går tidligere på pension og/eller søger job i udlandet."

Dansk Psykiatrisk Selskab

www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center Glostrup, Retspsykiatrisk afd. 81. Ndr. Ringvej 29-67, DK-2600 Glostrup

Formand: Overlæge Gitte Ahle, e-mail: formand@dpsnet.dk
Sekretær: Helen Gerdrup Nielsen, helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk

Yderligere oplysninger

- DPS' formand, overlæge Gitte Ahle, Psykiatrisk Center Glostrup, Retspsykiatrisk afd. 81.
E-mail: formand@dpsnet.dk MOB: 2514 5961
- Kommunikationsrådgiver Birgitte Ehrhardt. E-mail: birgitte.ehrhardt@gmail.com. MOB: 2034 7240

Dansk Psykiatrisk Selskab
www.dpsnet.dk

Psykiatrisk Center Glostrup, Retspsykiatrisk afd. 81. Ndr. Ringvej 29-67, DK-2600 Glostrup

Formand: Overlæge Gitte Ahle, e-mail: formand@dpsnet.dk
Sekretær: Helen Gerdrup Nielsen, helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk